

Stroji delajo in računajo brez pardona točno

računovodstvo imajo v vsakem podjetju. Nekatere boljše, druge slabše, neke pa celo zelo slabo. Navadno se rado tudi zgodi, da tam, kjer je računovodstvo slabo, tudi nekaj tičen zaradi prevelikega apetita sedi. Nasploh pa pripravljamo, da se je v zadnjem obdobju računovodska služba v podjetjih bistveno okrepla. Ljudje, ki delajo na teh mestih, so dobili prakso, knjigovodska organizacija je vsa zadnja leta prirejela uspešne tečaje in podobno. To je tudi edina pot k notranji stabilizaciji gospodarskih organizacij. Saj je končno res, da v podjetju, kjer imajo slabo računovodsko službo ali kjer le-ta ni na tekočem, ne vedo pri čem so, niti kako poslujejo. V takih podjetjih navadno tudi pravijo: »Bomo že videli, kako se bomo letos izrezali! To pa je le tolažba, ne pa poslovanje.

Kvalitativne spremembe v podjetjih pa niso nastale brez naporov ljudi, ki v teh oddelkih delajo. Katerokoli podjetje si lahko ogledate in kjerkoli. Povsod boste zasledili, da uslužbenci v računovodstvih delajo tudi v popoldanskih urah. Sestavljajo bilance, plačilne liste, iščejo napake in podobno. Tako je računovodstvo postalo strah za uslužbenca, dobri kadri pa se od tod izmikajo. To pa je brez dvoma slabo. Clovek dobi tudi bežen vtis, da ni pravega izhoda iz te zagate ... in vendar je!

Pred kratkim sem slučajno obiskal trgovsko podjetje »Kovintehna«. Tam to nalogo opravljajo stroji. Delo gre neprimerno hitreje od rok, napak stroj ne pozna in kar je najpomembnejše, knjigovodski podatki so vsak dan na tekočem. To v klasičnem knjigovodstvu ni mogoče, čeprav so za poslovanje podlaga prav računovodski podatki.

Ogledal sem si obe vrsti strojev — fakturne in stroje za knjiženje. Najprej fakturne in prav presenečen sem bil. Medtem ko so včasih morali pomnožiti količino s ceno in nato sešteti vsako fakturo, sedaj vse računске operacije opravlja stroj sam. In kako

hitro gre to. Včasih so v tem oddelku rabili šest ljudi za računavanje z »mlinčki«, šest prepisovalk in 6 kontrolorjev. Danes tu delajo tri fakturistke in dva kontrolorja. Istočasno pa kaže pripomniti, da se je od tedaj obseg poslovanja podjetja podvojil.

Računski stroji za knjiženje pa so še veliko večja pridobitev. Tri take stroje imajo v podjetju. Največji vodi glavno knjigo, na njem izdelujejo mesečno bruto bilanco,

Medtem, ko sem si stroje ogledoval, sem vprašal za mnenje o njih tudi uslužbenke, ki s stroji delajo. Dejale so, da je sprva, ko še strojev niso poznale, šlo težavno. Danes bi za nobeno ceno več ne zamenjale s klasičnim vodenjem knjigovodstva. Odpadlo je delo pozno v noč, nihče ne prenaša računskih strojkov po pisarnah, nihče se zanje tudi ne »pretepa« in kar je najpomembnejše — vsaka stvar je v redu

Pri delu s knjigovodskim strojem znamke »Astra«.

vodijo devizno knjigovodstvo in narejena. Stroji so namreč tako sestavljeni, da se sami od sebe ustavijo, če se »vrine« kakšna napaka.

To so kar precejšnje prednosti. Hkrati pa se vsiljuje misel, kako da si podobno niso modernizirale knjigovodstva večje tovarne v Celju, kjer je še mnogo bolj pomembno, da imajo sleherni dan »sveže« knjigovodske podatke, kjer je to za učinkovite operativne posege tudi potrebno? V celjskem okraju imamo precej velikih podjetij, vendar so glede modernizacije računovodske službe nekaj naredila le Zelezarna v Storah, Hmezd v Zalcu in Kovintehna. MI

ra, zakaj je v Celju toliko »čnih gradenj! Ljudje vendar ne vlagajo zaman svoja sredstva in trud v problematično zadevo, če bi istočasno imeli na razpolago boljše rešitve. Ob sprejemanju tako pomembnega odloka za mesto bi moral ustrezni občinski organ analizirati tudi to plat zadeve. Morda bi razprava potem dobila drugi ton. Ne smemo pozabiti, najmanj 300 hiš je zgrajenih brez dovoljenja. To nekaj pomeni.

Iz naših delovnih kolektivov

V Lesnem industrijskem kombinatu Soštanj je sindikata podružnica uvedla izdatne obroke mrzle malice. V podjetju so zaključili tudi prvi del seminarja za delavsko samoupravljanje. V prvem polletju so po žaganem lesu preseglji plan za 14%, pri drugem žaganem lesu pa kar za 100%, pri stavbnem mi-zarstvu pa so ga dosegli s 83%. Sedaj rekonstruirajo mizarški obrat. Ko bo rekonstrukcija gotova, se bo zmogljivost tega obrata še enkrat povečala. Obrat bo izdeloval tipizirana okna in vrata in tako dopolnjeval tovarno pohištva v Nazarju. To bo najpomembnejši obrat tega kombinata, ko bo v celoti dograjen.

M. Iršič

Tovarna »Idro« se je preimenovala

S povečanjem obsega proizvodnje in z osvajanjem novih artiklov renomirani celjski tovarni IDRO staro ime ni več ustrezalo in se je preimenovala v Industrijo finomehnič-nih aparatov IFA.

NOV PROIZVOD TOVARNE IFA

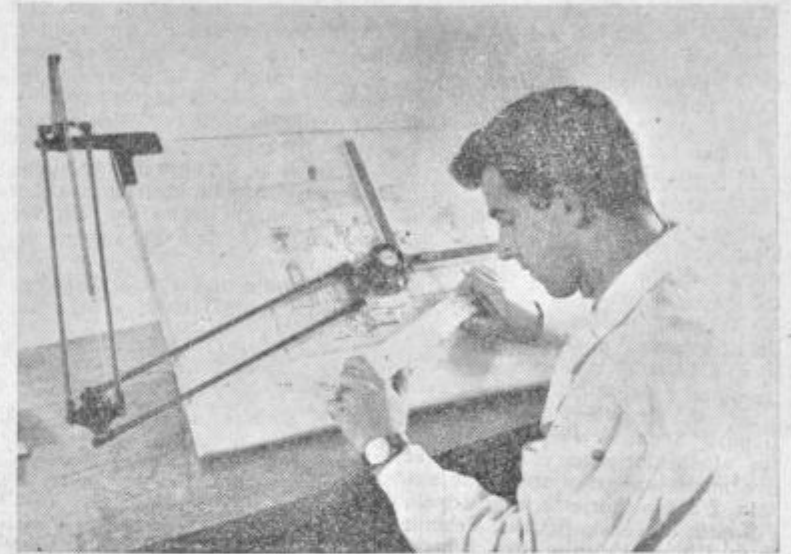
Znana celjska tovarna IFA (prej IDRO) že vrsto let izdeluje razne fotografske in risarske pripomočke. Toda do nedavnega je proizvajala samo risalne mize večjih dimenzij, to je formata A₀ in A₁, ki pa si jih posameznik zaradi visoke cene ni mogel nabaviti. Ta problem je to-

varna rešila z novim risalnim aparatom formata A₂, ki ga bo v začetku septembra že mogoče dobiti v knjigarnah.

Aparat je zelo praktičen, prenosljiv in opremljen z lepo torbo. Njegova poglavitna značilnost pa je nizka cena in možnost hitrega montiranja na vsako mizo. Aparat si bo

lahko nabavil vsak, ki se ukvarja s tehničnim risanjem, saj bo njegova cena le okoli petnajst tisoč dinarjev. Ta pridobitev bo zlasti koristila tehnikom, risarjem. Studentom in dijakom srednjih strokovnih šol, ker tudi za njih ne bo predstavljal nemogočega izdatka.

-VJ-

Nova risalna miza bo velika pri dobitvev zlasti za mlajše tehnike in risarje, ki si doslej razmeroma dragih naprav niso mogli nabaviti.

PRVI IZDELKI

Konjiško podjetje »Krojaštvo«, ki se je v preteklem mesecu preselilo v nove prostore predvojnne tovarne čevljev »Alfa«, je pričelo s prvimi izdelavami usnjene konfekcije in drugih usnjenih izdelkov. Predvidevajo, da bodo med drugim izdelali vsako leto večje število torbic za orodje, ki ga proizvajajo v Zrečah. Za nekatere konfekcijske izdelke pa bo najprej potrebno ugotoviti, kako jih bo mogoče plasirati na tržišču, ker gre za nov izdelek. V kolikor bo šlo blago dobro v prodajo, bodo podjetje še povečali. L. V.

Zakaj so plačani?

Leta 1953 je Celje zadela huda katastrofa. Vode so preplavile bregove in zalile mesto. Tovarne so na mah zastale, veliko število stanovanj je bilo uničenih; ljudem osebna lastnina, pohištvo in podobno. Skoda se je povzpela v milijarde. Tudi človeških žrtev je bilo. Teh pa ni možno meriti z dinarji. Zato ni čudno, če so se vodilni gospodarstveniki in politični funkcionarji tako trdno odločili, da Savinjo in njene pritoke ustrezno regulirajo.

Dela pri regulaciji Savinje tudi zelo hitro napredujejo. Regulacijo izvaja podjetje »Hidrotehna«. Istočasno z regulacijskimi deli pa podjetje tudi poglobljuje strugo Savinje. Ker so v delu nad novim mostom naleteli na skalnato dno, jim ni preostalo drugega, kot da z razstrelje-

vanjem omogočijo poglobitev dna.

Pri razstreljevanju pa je regulacija Savinje dobila še drug prizvok. Medtem, ko so se doslej ljudje za to ogrevali, kljub temu, da je to obrežje postalo manj prikupno, je sedaj nastal odpor. Vsaj pri onih prebivalcih, ki stanujejo v bližini in ki se kopajo v celjskem kopališču. Zakaj?

Delavci dopoldne pripravijo naboje in vrtine, ob 12 pa začno z razstreljevanjem. Enako tudi popoldne — razstreljujejo tudi zvečer ob šestih. Podjetje je sicer za-varovalo pas okoli prostora, vendar kamenje leti mnogo dalj. Tako se je že v večih primerih zgodilo, da so ljudje le za las ušli smrti. Vprašanje je le, če bo v Celju vps čas toliko sreče.

Zato ni neumestno vprašanje, ali je pametno reševati človeška življenja (regulacija bo onemogočila poplave) tako, da hkrati izpostavimo nevarnosti življenja drugih prebivalcev. Se bolj pravilno in umestno pa je vprašanje, ali niso inženirji in tehniki, ki delajo na regulaciji Savinje odgovorni, da se dela izvajajo tako, da nihče ni ogrožen. Kočno so za to tudi plačani.

Neumestna in neodgovorna je namreč trditev, da je podjetje Celjane o razstreljevanju obvestilo z oglasi v časopisju in s plakatom na kopališču. Zaenkrat je sicer to še izgovor, če bi pa ubilo katerega otroka na primer, ki še ne zna brati, pa še zdaleka ne več. Zato je prav, če se ob tem problemu nekoliko globlje zamislimo.

Na sliki: regulirana Savinja

Kje tiči zajec

Na zadnjem zasedanju občinskega ljudskega odbora Celje so razpravljali tudi o divjih gradnjah, o gradnjah stanovanjskih poslopj, za katere graditelji niso dobili gradbenega dovoljenja. Trenutno je v Celju v divji gradnji preko 50 poslopj, okoli 300 pa je »uradno« že zgrajeno. Večina sodi, da je dejansko z divjo gradnjo in brez dovoljenja v Celju zgrajeno preko 500 stanovanjskih hiš.

V zvezi s tem se je razvila živahna razprava. Odborniki so na koncu sprejeli sklep, da bo odslej občina na stroške graditelja podrla vsako na novo začeto stanovanjsko stavbo, ki nima ustreznih dovoljenj. Tak odlok, oziroma stališče je v Celju brez dvoma potrebno in odborniki niso mogli najti boljše rešitve. Vendar se vsiljuje misel, da je zadeva prepozna (saj je na primer Občinski ljudski odbor Zalec tak sklep sprejel že pred leti) in da je končno vsa razprava bila usmerjena v kaznovanje politiko, ki jo bo vodil občinski ljudski odbor. Nihče pa doslej ni temeljito analizir-

ral, zakaj je v Celju toliko »čnih gradenj! Ljudje vendar ne vlagajo zaman svoja sredstva in trud v problematično zadevo, če bi istočasno imeli na razpolago boljše rešitve. Ob sprejemanju tako pomembnega odloka za mesto bi moral ustrezni občinski organ analizirati tudi to plat zadeve. Morda bi razprava potem dobila drugi ton. Ne smemo pozabiti, najmanj 300 hiš je zgrajenih brez dovoljenja. To nekaj pomeni.

Vprašanje je tudi, če je gradbeni oddelek občinskega odbora dovolj sposoben zadostiti vsem potrebam. Značilna je namreč trditev nekega odbornika, da je graditelj stanovanjske hiše moral čakati na gradbeno dovoljenje dve leti. Če je to res, kaže pa da je, potem bi občinski ljudski odbor moral razpravljati tudi o tem.

Vsekakor pa nam ta primer zgovorno potrjuje, da je potrebno probleme, ki jih iznesejo pred občinski ljudski odbor, temeljito analizirati, ker je le tak način lahko učinkovit in v smislu našega družbenega razvoja.

M. Iršič

Denar ni zastoj, čakal pa sem zaman

Imam prijatelja. To sicer ni posebnost, ki bi jo bilo vredno zapisati v časopis. Vendar z najnim prijateljstvom ni tako preprosto. Razen ostalih »globljih« čutov (na primer, da igrava skupaj tarok) naju veže še »žilica« motorizacije. Moj prijatelj ni samo moj prijatelj temveč ima tudi motor. Poleg tega, da je moj prijatelj in da ima motor, bi se rad dokopal do »fičota«. Hkrati pa je tudi moja velika notranja želja, ki jo mimogrede rečeno vneto podpihuje tudi moja žena, da bi tudi jaz zlezal na prvo stopnico motorizacije in si nabavil motor. No, vidite, zaplet je že tu.

Meni najbolj ugaja prijateljjev motor, ženi tudi. Prijatelj pa bi ga silno rad prodal, saj nujno potrebuje denar za polog, ko bo našel kredit za »fičota«. Toda vsaka zgodba ima tudi žalostno plat. V

mojem primeru je ta žalostna plat čisto preprosta, namreč nimam potrebnih 200 tisoč dinarjev, ki jih prijatelj zahteva za motor, čeprav trdi, da mi ga bo kot brat bratu dal skoraj zastoj. Med nami povedano je motor veliko več vreden, čeprav znanec, mehanik trdi, da ni. Toda kdo bi se zanesel na izjave strokovnjakov, ki včasih res poznajo dobro kak detajl, celote pa nikdar, zlasti pa nimajo ekonomske širine in vpogleda v človekovo notranjost. Saj končno človekova nagnjenja in želje ne smemo zanemarjati. Tudi ženinih ne. To je povedano iskreno, saj nje ta čas, ko opisujem zgodbo ni v bližini. Tako sem gruntal in gruntal, kako bi prišel do denarja. Vse mogoče misli so mi šinile v glavo. Pa kaj ko so bile neuresničljive. Saj na primer ne kaže, da bi si

sposojal po tisoč dinarjev od tistih, ki jih malo bolje poznam. Zbral bi le kakih 50 tisoč dinarjev, s prispevkom sene da bi ti imeli po tisoč dinarjev (čas dopustov je, ljudje pa se z dopusta vračajo navadno »suhi« in da bi mi jih hoteli posoditi). To misel sem opustil. Enako tudi tih notranji predlog, da bi si kratko malo na parkirnem prostoru prisvojil kak motor. Toda spredelal sem, da bi veselje bilo silno kratko. Vzeli bi mi motor in me celo zaprl. Tega moj ugled ne bi prenesel; tudi zavojo motorja ne. In končno se je »zablislilo« ženi. Ona tudi trdi, da je vselej tako. Skratka, da ima miselno plat družinskega življenja v rokah. Sicer je mene s tem do kraja degradirala, vendar sem bil tiho, ker je kazalo, da je njena ideja imenitna.

»Kredit si najami«, mi je dejala, »a ne onega s čekom, temveč gotovinski kredit!« Pristavila pa je, da to ni preprosta stvar. V Celju namreč precej ljudi želi dobiti gotovinski kredit in ker so

ti omejeni, jih denarni zavod izdaja (pravzaprav pole za kredit — brez pol pa ničesar ni, to je vendar jasno), enkrat na mesec. »Zato boš moral 5. avgusta vstati nekoliko bolj zgodaj, in sicer najmanj ob 3. uri, sicer boš gotovo prepozen.« Kar je rekla, je sklenjeno. Vstal sem, verjemite težko in vendar ne pretežno, ker gre za motor. Toda joj! Pred banko je bila že dolga vrsta. So namreč ljudje, ki vstajajo še bolj zgodaj. Tedaj sem bil prepričan, da si bodo kupili najmanj dva motorja, saj bi me sicer ne prehiteli.

Vrsta se je tako vse bolj nategovala, najbolj drzni so se hoteli tudi vriniti med prve, a ni šlo. Do pol osmih nas je bilo v vrsti že preko 300. Vsak s svojo posebno željo in potrebo, ki sloni na gotovini. Okoli nas pa se je zbirala pisana gruča radovednih Celjanov. Se več jih je bilo kot nas. Spraševali so, kaj se je zgodilo. Upravičeno, saj končno ni vsakdanji prizor 300 glav v vrsti. Eni so razširili govorico, da se je »hiši pripetil grozovit zločin, drugi zopet, da so neznanči oropali ban-

ko in podobno. Toda to vse ni bilo res.

Končno so zvedeli resnico, »da čakamo na denar.« In sicer s tako ihto, kot bi ga dobili zastoj. K sreči nihče ni hotel verjeti, da bomo denar dobili zastoj, ker bi se v vrsti zbrali vsi Celjani. Kljub vsem težavam, skrbem in dvomom sem le dobil pole. Doma sem jih lepo izpolnil in v sebi že »določil« dva poroka. Kolega, ki dela z mano pri stroju in prijatelj, ki mi bo za gotovino prodal motor. Zadeva je bila domnjena, torej tudi uresničena. Oba sta mi z dvomljivim izrazom tudi podpisala pole za »gotovinski kredit«. In ko je bilo vse končno, ko sem obletel računovodstva in uprave podjetij po dolgem in počez za podpis in žigi, me je prijatelj — ta, ki bi mi naj prodal motor — vprašal, zakaj sploh rabim gotovinski kredit. »Zate vendar, kupil bom tvoj motor!«

Njegov odgovor me je zadel kot strela z jasnega. »Moj motor? To pa ne bo šlo, pred dvema dnevo-ma sem ga namreč že prodal!«

M

TURIST POLO SPORT LUXUS

Polzela

Iz Soštanja

Tovarna elektrofiltrskih elementov, ki so jo odprli letos maja v Soštanju, še vedno ne more obratovati. Zaradi energije je vezana na Termoelektrarno Soštanj, ki pa je bila pretekli mesec v remontu. Sedaj pa je še nastala delna okvara na slikalnem stroju.